

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 14:22:33 16.04.2025

Назва файлу з підписом: Відгук_Тименко_Овсяник..pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 150.6 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Відгук_Тименко_Овсяник..pdf
Розмір файлу без підпису: 148.6 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ТИМЕНКО ВОЛОДИМИР ПЕТРОВИЧ
П.І.Б.: ТИМЕНКО ВОЛОДИМИР ПЕТРОВИЧ
Країна: Україна
РНОКПП: 1964406030
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 14:22:42 16.04.2025
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000C567420149220106
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.02.05 13:00

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора педагогічних наук, професора,
головного наукового співробітника

відділу інноваційних технологій в освіті обдарованих

Інституту обдарованої дитини НАПН України

Тименка Володимира Петровича на дисертаційну роботу

Овсяника Владислава Олеговича

«Формування готовності науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти у процесі розроблення освітньо-професійних програм з дизайну», представлену на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Актуальність теми виконаної роботи та зв'язок із планами відповідних галузей науки

Актуальність теми дисертаційної роботи Владислава Олеговича Овсяника «Формування готовності науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти у процесі розроблення освітньо-професійних програм з дизайну» обумовлюється сучасними трансформаціями вищої освіти, зокрема, її спрямованістю до автономності, ефективного ресурсного управління та забезпечення конкурентоспроможності освітньо-професійних і освітньо-наукових програм.

Дизайн-діяльність належить до креативної індустрії, модель якої в Україні перебуває лише на етапі становлення на відміну від інших країн світу. Закордонна дизайн-освіта зорієнтована на підготовку фахівців, які можуть адаптуватися до сучасних економічних викликів.

У цьому контексті особливої ваги набуває потреба українського суспільства у фахівцях професійної освіти, здатних застосовувати економічні підходи у процесі розробки та реалізації освітніх програм, орієнтованих на ринкові умови та практичну підготовку фахівців.

Програмовим результатом навчання економіки дизайну є здатність здобувачів професійної освіти до економічного мислення, володіння теоретичними та емпіричними знаннями і практичними вміннями застосовувати економічну складову в ОПП, реалізувати економічно обґрунтовані освітні інновації у дизайн-освітній діяльності.

Актуальність дослідження відповідає вимогам професійного стандарту «Викладач ЗВО», зокрема, трудовій функції з шифром Г. Розроблення, оцінювання та удосконалення освітніх програм; компетентності Г1. Здатність розробляти та удосконалювати ОП у складі групи; вимозі А1.32. Знання актуальних наукових досліджень та сучасних практик.

Актуальною для наукових досліджень і сучасних практик є сфера вищої дизайн-освіти, яка поєднує креативний, технологічний і управлінський виміри, зокрема, економічні чинники, що потребує нових підходів до проєктування освітньо-професійних програм з дизайн-освіти. Навчальний дизайн (педагогічне проєктування, ISD: Instructional System Design) є актуальним і своєчасним для підготовки фахівців професійної дизайн-освіти, оскільки сприяє подоланню розриву між творчою складовою та освітнім управлінням, забезпечуючи якісну підготовку майбутніх дизайнерів в умовах економічно обґрунтованого освітнього середовища.

Отже, тема дисертації В.О. Овсяника повністю відповідає актуальним потребам сучасної дизайн-освіти, сприяє розвитку педагогічної науки та освітньої практики.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Зміст дисертації Владислава Олеговича Овсяника свідчить про високий рівень наукової обґрунтованості положень, висунутих у дослідженні, а також узгодженість методологічного апарату з метою та завданнями наукової роботи. Автором послідовно реалізовано логіку наукового дослідження: від формулювання ключових понять і вибору методологічних підходів до розробки моделі й експериментального підтвердження її ефективності.

Дослідження ґрунтується на глибокому аналізі наукових джерел, що охоплюють тематику економіки освіти, професійної педагогіки, освітнього дизайну та управління освітніми програмами. Використання комплексу теоретичних та емпіричних методів (аналізу, синтезу, моделювання, педагогічного експерименту, математичної статистики) забезпечило достовірність отриманих результатів і висновків.

Особливістю роботи є чітка побудова аргументації: кожне положення має під собою емпіричне підґрунтя або теоретичне обґрунтування, що посилює довіру до наукових результатів. Представлені у дисертації висновки

є логічним завершенням аналітичного та експериментального етапів дослідження і відображають повну реалізацію поставлених завдань.

Запропоновані рекомендації є прикладними, методично вивіреними, спроможними поліпшувати теоретичну і практичну підготовку фахівців професійної дизайн-освіти, модернізувати освітні програм із урахуванням економічного компонента.

Достовірність висновків і новизна отриманих результатів

Достовірність отриманих у дисертації висновків щодо економіки дизайн-освіти забезпечується сукупністю теоретико-методологічних і практичних чинників. Обґрунтовано наукові підходи до аналізу економічних аспектів функціонування системи дизайн-освіти, заснованих на сучасних концепціях освітньої економіки, креативних індустрій, інноваційного менеджменту та культурної політики. Комплексно використано методи порівняльного аналізу, експертного оцінювання, SWOT-аналізу, аналітико-прогностичних підходів, що дозволили охопити як кількісні, так і якісні характеристики розвитку освіти і, зокрема, дизайн-освіти. Проаналізовано статистичні та аналітичні дані з відкритих джерел, офіційної звітності освітніх закладів, міжнародних організацій, що дозволило сформувати об'єктивну картину економічного стану та динаміку його розвитку в освітній галузі. Використано емпіричні дані, отримані у процесі анкетування, глибинних інтерв'ю з фахівцями у сфері дизайну, освіти та економіки, що підтверджує практичну значущість і валідність отриманих висновків.

Результати дослідження оприлюднено у доповідях на науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, а також у публікаціях фахових наукових видань, що засвідчує їх визнання науковою спільнотою. Достовірність висновків підтверджено логічною послідовністю та внутрішньою узгодженістю викладення матеріалу, що дає змогу простежити наукове обґрунтування кожного з положень дисертації, від постановки проблеми до запропонованих рішень. Отже, сукупність теоретичних і практичних результатів, отриманих у дослідженні, дозволяє вважати висновки науково достовірними, обґрунтованими і такими, що сприяють удосконаленню економічних механізмів функціонування дизайн-освіти завдяки формуванню готовності науково-педагогічних працівників до застосування елементів економіки у процесі розроблення і реалізації освітньо-професійних програм з дизайну.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у започаткуванні досліджень щодо економічних засад дизайн-освіти як стратегічного сегмента української креативної індустрії.

Найбільш суттєві наукові результати, що містяться у дисертації

Здійснено системний аналіз теорії та практики підготовки науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти у процесі дизайн-освітньої діяльності. Розроблено і теоретично обґрунтовано структурно-функціональну модель формування готовності науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти у процесі розроблення освітньо-професійних програм з дизайну.

Уточнено формулювання сутності понять: «формування готовності», «економіка освіти», «освітньо-професійні програми», «дизайн», обґрунтовано їх взаємозв'язок у моделі формування досліджуваної професійної якості майбутніх викладачів ЗВО. Визначено та обґрунтовано структуру, критерії та рівні сформованості готовності науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти у процесі розроблення освітньо-професійних програм з дизайну.

Подальшого розвитку набуло теоретичне обґрунтування навчально-методичного забезпечення з економіки дизайн-освіти в ОПП.

Повнота викладу основних результатів дослідження в опублікованих працях

Основні положення дисертації Владислава Олеговича Овсяника знайшли належне відображення у наукових публікаціях, що засвідчує ґрунтовну апробацію результатів дослідження в науковій спільноті. Усі ключові ідеї, теоретичні висновки, етапи експерименту та практичні рекомендації автором викладено в низці фахових статей, матеріалах конференцій, навчальному посібнику.

Публікації здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Овсяника Владислава не лише підтверджують самостійність і завершеність дисертаційної роботи, але й свідчать про її наукову цінність і практичну значущість.

Наявність публікацій у фахових виданнях України, участь у наукових заходах різного рівня свідчать про відповідність публікаційної активності здобувача вимогам Міністерства освіти і науки України. Це забезпечує

публічність результатів дослідження та підтверджує готовність дисертаційної роботи до захисту.

Оцінка змісту дисертації та її завершеність

Дисертаційна робота Владислава Олеговича Овсяника є завершеним, змістовно наповненим і логічно структурованим дослідженням, яке відповідає вимогам до кваліфікаційних наукових праць. Поставлені завдання реалізовано, результати належно обґрунтовано та підтверджено експериментальною апробацією.

У першому розділі дисертації проаналізовано теорію і практику застосування економіки освіти в українських і закордонних ЗВО. На с. 51 дисертації автором зазначено, що здобувачі професійної дизайн-освіти покликані розробляти освітні проєкти, зокрема, ОПП, ОК і їх програмове та навчально-методичне забезпечення, що спрямовані на удосконалення здатності забезпечувати естетичні, функціональні та економічні характеристики дизайн-продукції. Детально розглянуто сутність поняття «економіка освіти» і сформульовано авторське розуміння дефініції – це ключовий компонент формування готовності науково-педагогічних працівників до розроблення освітньо-професійних програм, теоретичний і практичний базис, що сприяє підготовці компетентних і затребуваних фахівців з дизайну, здатних до освітніх інновацій, впровадження проєктних методів і технологій, що дозволяють адаптувати освітньо-професійні програми до потреб ринку праці та глобальних тенденцій (с. 63).

У другому розділі «Формування готовності науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти у процесі розроблення освітньо-професійних програм з дизайну» представлено авторську модель, що охоплює концептуальні засади, організаційно-методичне забезпечення. Детально описано педагогічні умови, зміст та логіку впровадження моделі в освітній процес.

У третьому розділі подано експериментальну перевірку ефективності моделі, описано етапи дослідження, вибір методик, критерії оцінювання та обробку результатів. Отримані дані свідчать про позитивну динаміку формування досліджуваної якості, що підтверджує ефективність запропонованих автором рішень.

Усі розділи роботи взаємопов'язані, логічно поєднані з метою дослідження, а висновки, представлені наприкінці кожного розділу, є

виваженими, аргументованими й відповідають поставленим завданням. Додатки суттєво доповнюють основний зміст роботи, забезпечуючи її цілісність і наочність.

Отже, дисертація Овсяника В.О. є завершеною науковою працею, що започатковує напрям проєктування освітньо-професійних та освітньо-наукових програм з використанням педагогічного дизайну (навчального проєктування, ISD: Instructional System Design) у підготовці викладачів професійної освіти.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Незважаючи на високий рівень виконання дисертаційної роботи та її безсумнівну наукову цінність, вважаємо доцільним висловити низку зауважень і побажань, які можуть бути враховані автором у подальших наукових пошуках:

1. У роботі сформульовано критерії та показники готовності науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти, однак варто було б запропонувати приклади типових діагностичних інструментів або алгоритмів їх практичного використання в закладах вищої освіти. Такі приклади підвищили б прикладну цінність моделі та полегшили б її впровадження в освітній процес.

2. Вважаємо доцільним доповнити дослідження обговоренням потенційних труднощів, які можуть виникати під час формування готовності викладачів до застосування економіки освіти. Зокрема, йдеться про супротив до інновацій, недооцінку економічної складової у сфері дизайнерської освіти, або обмеженість ресурсів для реалізації запропонованої моделі в умовах закладів вищої освіти. Такий аналіз зробив би роботу ще більш реалістичною та наближеною до практики.

Зазначені зауваження мають виключно рекомендаційний характер і жодним чином не применшують цінності та самостійності виконаної наукової праці. Дисертація є завершеним дослідженням, що відповідає актуальним потребам вищої освіти та сприяє розвитку педагогічної науки в галузі професійної підготовки.

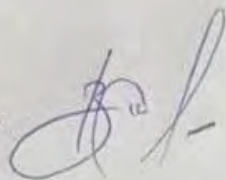
Висновки щодо відповідності дисертації установленим вимогам

За змістом, актуальністю, науковою новизною, сукупністю отриманих результатів, достовірністю, теоретичною і практичною значущістю, повнотою висвітлення у публікаціях дисертаційна робота

«Формування готовності науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти у процесі розроблення освітньо-професійних програм з дизайну», подана Овсяником Владиславом Олеговичем на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є цілісним, завершеним дослідженням. Дисертація відповідає спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) та п. 6,7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. Автор дисертації Овсяник Владислав Олегович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 професійна освіта (за спеціалізаціями) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
головний науковий співробітник
відділу інноваційних технологій
в освіті обдарованих Інституту
обдарованої дитини НАПН України

Володимир ТИМЕНКО

Відділ інноваційних технологій в освіті обдарованих
Інституту обдарованої дитини НАПН України

Відділ інноваційних технологій в освіті обдарованих
Інституту обдарованої дитини НАПН України

Відділ інноваційних технологій в освіті обдарованих